

Motion till riksdagen 2025/26:3614

av **Lina Nordquist m.fl. (L)**

Likvärdig ersättning för kommuner med kärnkraft, vattenkraft, vindkraft och statlig skog

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om fastighetsskatten på vattenkraft och kärnkraft delvis kan återföras till kommuner som kompensation för de lokala försämringarna i miljö och tillväxt likt kommande system för landbaserad vindkraft och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda huruvida avverkningsvinster från statens skog bör fördelas mellan staten och de kommuner där träden vuxit och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vattenkraft och kärnkraft är klimatsmart och fossilfri men har också historiskt lett till omfattande miljöskador av lokal karaktär. Sverige står inför ett behov att fördubbla vår elproduktion för att fasa ut användningen av fossila bränslen och elektrifiera samhället. Nu har regeringen aviserat att man kommer ge incitament till kommuner i form av ersättning från fastighetsskatten för landbaserad vindkraft för att ersätta kommunen för den mark som inte kan användas till andra ändamål och få fler kommuner att säga ja till vindkraftsinvesteringar. Vi välkomnar detta besked som nu är under uppbyggnad.

Vattenkraft och kärnkraft skulle kunna hanteras på liknande sätt. Dessa kraftslag står dessutom för en stor del av effekten och reglerbarheten i energisystemet. Exploateringen av vattenkraft ger idag inga lokala arbetstillfällen men kan däremot försämra förutsättningarna för områdets turism, fiske, jordbruk, renskötsel och skogsbruk. Även kärnkraften ger stora fördelar för samhället i stort, men till priset av lokal miljöskada där de är byggda.

Fram till 1980-talet gick fastighetsskatten på vattenkraftens och kärnkraftens anläggningar tillbaka till kommunerna, till de människor där miljön påverkas och där värdena skapas. I dag ger den skatten istället svenska staten en årlig miljardintäkt. I Norge återförs stora delar av vattenkraftsmedlen till vattenkraftskommunerna. Även i Sverige bör det undersökas om fastighetsskatten på kraftanläggningarna delvis kan återföras till kommuner som kompensation för de lokala försämringarna i miljö och tillväxt.

Därtill bör utredas om avverkningsvinster från statens skog bör fördelas mellan staten och de kommuner där träden vuxit.

Lina Nordquist (L)

Cecilia Rönn (L)

Louise Eklund (L)